

Práce s lidmi s mentálním/kognitivním postižením z pohledu ZZS

PhDr. Zuzana Fajtlová, DiS.

ZDRAVOTNICKÁ ZÁCHRANNÁ SLUŽBA JIHOČESKÉHO KRAJE

Koho vozíme...

- ▶ **imobilní pacienti** – polymorbidní a dlouhodobě ležící / kvadruplegici / paraplegici
- ▶ **pacienti s duševním onemocněním** – psychotičtí p., pacienti s demencí
- ▶ **pacienti se smyslovými deficity** – nedoslýchaví/neslyšící

Imobilní pacienti

- ▶ každý jejich pohyb je vůlí druhé osoby
- ▶ schopnost vnímat často zachována
 - ▶ při transportu „nepomohou“
- ▶ nesignalizují - fyzicky zranitelnější

Imobilní pacienti – dlouhodobě ležící

- ▶ chronické obtíže
- ▶ citlivost a čití zachována
- ▶ senzory deprivovaní
- ▶ bolestivost „celého“ těla, dekubity,...
- ▶ „o nich bez nich...“ – režie okolí
 - ▶ „neříkejte mu, že...“
- ▶ podcenění komunikace ze strany zdravotníků

Kvadruplegici / paraplegici

- ▶ zvyklí na hýbání – polohování, rehabilitace, převozy,...

- ▶ ...ale zranitelní – riziko fraktur!

- ▶ pomáhají s transportem

- ▶ důležité – respektovat pokyny pacienta

Pacienti s duševním onemocněním

PSYCHOTIČTÍ PACIENTI

- ▶ zpravidla volá ZZS někdo z okolí pacienta – dekompenzace onemocnění, vysazení léků, neklid,...
- ▶ často odmítají naši péči
- ▶ na místě PČR
- ▶ vystrašení, úzkostní, verbálně agresivní,...
- ▶ komunikace – **nenásilná (!!!)**, klidná, trpělivá,
s výhodou reagovat na verbalizované obavy pacienta, nic nerozporovat,
důraz na naši roli

Pacienti s kognitivním onemocněním

PACIENTI S DEMENCÍ

- ▶ nevolají ZZS sami (příbuzní / oš.personál)
- ▶ často polymorbidní
- ▶ indikace výjezdu – celkové zhoršení stavu
 - nalezen neznámými lidmi – nádraží, škola,...
 - CMP

PACIENTI S DEMENCÍ

- ▶ překvapení příjezdem sanitky -> úzkostní, vystrašení, dezorientovaní, lakrimození,...
- ▶ negují obtíže
- ▶ komunikační zásady – trpělivý přístup
 - vše vysvětlovat (i několikrát)
 - pomalá a klidná dikce
 - nespěchat
 - ujišťovat -> vytvořit **bezpečné prostředí !**

PACIENTI S MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM

- ▶ ojedinělé, ale opakované výjezdy
 - ▶ malá zkušenost záchranářů
 - ▶ neobratnost v komunikaci
 - ▶ obtížné zjišťování anamnézy
 - ▶ obtížné vyšetření
- ▶ komplikovanější terapie – i.v. vstup, apod.

Děkuji za vaši milou pozornost...😊